

Note- 1) -All Questions are compulsory.
2)- Internal choices are provided.

Q. 1 A) Regional language newspapers have acquired greater readership and influence than English newspapers in the last twenty years. Comment. (15)

OR

Q.1 B) 'Regional media has promoted regional and communal tendencies'. Examine this statement in the context of Indian politics over the last two decades. (15)

Q. 2 A) Write a note on Bal Gangadhar Tilak and his contribution to Indian Journalism. (08)

B) Discuss the reasons for the growth of Hindi Journalism over the last three decades. (07)

OR

Q. 2 C) Discuss the role of Malayalam newspapers in making Kerala a progressive and developed state. (08)

D) Examine the role of Marathi newspapers in shaping political consciousness in Maharashtra today. (07)

Q. 3 A) Why is Raja Ram Mohan Roy considered the father of Indian journalism? (08)

B) Trace the contribution of Marathi press to the Samyukta Maharashtra movement. (07)

OR

Q.3 C) Discuss the reasons for the decline of Urdu Journalism in the post independence period. (08)

D) Write a note on the reasons for dominance of Political families over regional news papers. (07)

Q. 4 A) 'Regional Newspapers have contributed immensely to social reforms and change in India'. Explain the statement with reference to newspapers in Bengal, Maharashtra and Tamilnadu. (15)

OR

Q. 4 B) Analyze the difference between any one English daily and any one regional language daily based on parameters like style of reporting, editorial content, political and ideological lines. (15)

Q. 5 Write short notes on any **Three** (15)

- Saamna
- K.P.Kesava Menon
- Tamil media today
- Dainik Jagran
- Amrit Bazar Patrika

TURN OVER

वेळ : २.३० तास

गुण : ७५

- सूचना १) सर्व प्रश्न आवश्यक.
२) अंतर्गत पर्याय उपलब्ध.

प्रश्न १ ला : अ. मागील वीस वर्षात इंग्रजी वृत्तपत्रांच्या तुलनेत प्रादेशिक वृत्तपत्रांनी मोठा वाचकवर्ग तयार केला आणि तो अधिक प्रभावी ठरत आहे, या विधानाची सविस्तर चर्चा करा. (१५)

किंवा

ब. 'प्रादेशिक माध्यमे ही प्रादेशिक आणि जातीय प्रवृत्तींना प्रोत्साहन देतात'- मागील दोन दशकांतील भारतीय राजकारणाच्या संदर्भात या विधानाचे परीक्षण करा. (१५)

प्रश्न २ रा : अ. बाळ गंगाधर टिळक आणि भारतीय पत्रकारितेतील त्यांचे योगदान यावर टीप लिहा. (०८)

ब. गेल्या तीन दशकातील हिंदी पत्रकारितेच्या वाढीच्या कारणांची चर्चा करा. (०७)

किंवा

क. केरळला पुरोगामी आणि विकसित राज्य करण्यात मल्याळम वृत्तपत्रांचे मोठे योगदान आहे यावर चर्चा करा. (०८)

ड. महाराष्ट्रातील राजकीय सजगता वाढविण्यात मराठी वृत्तपत्रांचा फार मोठा हातभार आहे याचे स्पष्टीकरण द्या. (०७)

प्रश्न ३ रा : अ. राजा राम मोहन रॉय यांना भारतीय पत्रकारितेचे जनक का मानले जाते? (०८)

ब. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील मराठी पत्रकारितेचे योगदान सांगा. (०७)

किंवा

क. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील उर्दू पत्रकारितेवर टीप लिहा. (०८)

ड. राजकीय घराण्यांचे वाढते वर्चस्व प्रादेशिक पत्रकारितेत दिसून येते यावर सोदाहरण चर्चा करा. (०७)

TURN OVER

प्रश्न ४ था : अ. भारतात सामाजिक सुधारणा आणि बदल घडवून आणण्यात प्रादेशिक वृत्तपत्रांनी सातत्याने महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे. बंगाल, महाराष्ट्र आणि तामिळनाडूतील वृत्तपत्रांच्या संदर्भात हे विधान स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

ब. कोणतेही एक इंग्रजी वृत्तपत्र आणि कोणतेही एक प्रादेशिक वृत्तपत्र यांची वार्ताकनाची शैली, संपादकीय मजकूर, राजकीय आणि वैचारिकता या मापदंडांच्या आधारे यांच्यातील फरकाचे विश्लेषण करा. (१५)

प्रश्न ५ वा : टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

१. सामना
२. के.पी. केशव मेनन
३. तामिळ मिडिया टुडे
४. दैनिक जागरण
५. अमृत बजार पत्रिका